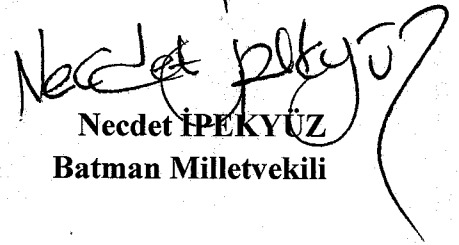

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması arz olunur.

Necdet İPEKYÜZ
Batman Milletvekili

Gazeteci/Tercüman Mehdi Tanrikulu, 1993 yılında Diyarbakır 1 no'lu DGM tarafından 'terör örgütü üyesi' olması gerekçesiyle yargılanarak 12 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırılmış, 16.11.2001 tarihinde şartlı tahliye edilmiştir. 2002 yılında Avrupa Birliği Uyum Yasası kapsamında açılmasına izin verilen ve müfredatı Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu tarafından belirlenen kurslardan olan ve İstanbul'un Fatih İlçesinde açılan Özel İstanbul Kursunda 19.02.2005-15.05.2005 tarihleri arasında 180 saat süren teorik eğitimden sonra Kürtçe eğitim diplomasını almaya hak kazanmıştır. 2005 yılında İstanbul 1. Noterliğine gerekli belgelerini sunarak ilk Kürtçe Yeminli Tercümanı olmuştur.

Kürtçe-Türkçe çeviri eksikliğinden yaşanan sıkıntılar Mehdi Tanrikulu'nun ilk Kürtçe-Türkçe yeminli tercümanı olmasıyla, bir nebze de olsa, azalmıştır. Bu alandaki yoğun talebi karşılamaya çalıştıkça ihtiyacın büyüklüğü ortaya çıkmış ve devletin vatandaşları için yapması gereken yasal düzenlemeler ve çalışmalar için dönemin Cumhurbaşkanlığı makamına talep/öneri mektupları yazmış fakat kendisine herhangi bir cevap verilmemiştir.

Bu süreçten sonra, Türkiye'nin çok önemli bir ihtiyacını gidermeye yardımcı olmaya çalışırken, devlet tarafından çok farklı ve cezalandırıcı uygulamalarla karşılaşmıştır. Bu uygulamalardan birisi de adliye tercüman listesine alınmaması olmuştur. 2017 tarihinde adliye tercüman bilirkişi listesine alınmasına rağmen sonraki yıllarda, yine aynı listeye, 'adli sicil arşiv kaydı' gerekçe gösterilerek alınmamıştır. Daha önceki ret gerekçelerine defalarca itiraz davaları açılmış fakat ilgili mahkemeler tarafından itirazlar ret edilmiştir. Son olarak, listeye alınmama gerekçesi, İstanbul Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığının aldığı 'adli sicil kaydı' kararı gösterilmiş, kararın iptali için İstanbul 4. İdare Mahkemesine açılan davada 'memnu haklarının iadesi' kararı verilmiş fakat buna rağmen hakları iade edilmeyerek maddi ve manevi zarara uğratılmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Ret gerekçesinde 'devlete karşı işlenen suçlar' esas alındıysa, Mehdi Tanrıkulu daha önceki senelerde adliye tercüman listesine neden alınmıştır?
- 2- TCK 53. Maddesine göre, belli haklardan yoksun bırakılması söz konusu olmakla birlikte bu yoksunluğun süresiz olamayacağı değerlendirilmesine rağmen uygulamadaki gerekçeleriniz nelerdir?
- 3- Söz konusu kararın, Anayasanın eşitlik ilkesini düzenleyen 10. madde, ayrımcılığı düzenleyen 14. madde ve Anayasanın 40. maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13. maddesine aykırı olmasına rağmen uygulanma gerekçeleri nelerdir?
- 4- İstanbul Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu Başkanlığının verdiği kararı bozan ve üst mahkeme statüsünde olan İstanbul 4. İdare Mahkemesinin 'memnu haklarının iadesi' kararı neden uygulanmamaktadır?
- 5- Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kurucu sözleşmesi olan Lozan Antlaşmasının 39/5 maddesinde, "*Türkçe'den başka bir dil konuşan uyruklarına mahkemelerde kendi dillerini sözlü olarak kullanabilmeleri bakımından uygun düşen kolaylıkların sağlanacağı*" belirtilmiş olmasına rağmen bu zorlayıcı uygulamalarınızın sebepleri nelerdir?
- 6- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan milyonlarca Kürt'ün mahkemelerde savunma hakkını, savunma hakkının kutsallığı çerçevesinde değerlendirildiğinde, korumak ve sağlamak devletin göreviyken, bu konuda gerekli olan yasal düzenlemeler konusunda ne tür çalışmalarınız vardır, varsa nelerdir?
- 7- Mahkeme kararlarının, hukuki çerçeveden ziyade, dönemin siyasi ruhuna ve ihtiyacına göre mi biçimlendiği konusundaki fikriniz nedir?
- 8- Bütün bu uygulamaların sebebi söz konusu tercüme dilinin Kürtçe olması mıdır?